

sprejemalo še nove ude, ako ti vsem terjatvam zadoste, t. j. če vplačajo vse vsote, kolikor so jih dosedanji društveniki vplačati mogli. Predsednik Lapajne pojasni, da je to zelo drago društvo, katero se po njegovem mnenju ne bode moglo vzdrževati.*)

Nato se predsednik zahvali navzočim, želi društvu dobrih uspehov tudi v bodoče in zaključi zborovanje.

Ivan Rupnik,
tajnik.

Štajersko.

Smarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje 2. kimavca ob 11. dopoldne v Smarju. Na dnevnem redu je:

1. Poročilo o zborovanju „Zaveze“,
2. razgovor o predlogu „Učit. društva za graško okolico“ o organizaciji štajerskih učiteljev in
3. slučajnosti.

K obilni vdeležbi vabi uljudno *Strmšček.*

Književnost in umetnost.

Iz knjige življenja. Kakor smo že naznanili v svojem listu, izda v kratkem g. nadučitelj Jos. Kostanjevec, izborni novelist ter vestni in požrtvovalni sotrudnik naših listov, svoje povesti in novele v knjigi, ki bo imela gorjenji naslov. Dolžnost zavednega učiteljstva je, da podpira svojega tovariša pri tem podjetju, da mu da s tem pogum in veselje za nadaljnje književno delovanje. G. Kostanjevec je razposlal med učiteljstvo nabiralne pole za naročnike. Naši tovariši in tovarišice naj si prizadevajo, da nabere v najkrajšem času med seboj, pa tudi med slovenskim razumništvom sploh čim več naročnikov na Kostanjevevo knjigo, katero bo slovenski svet izvestno sprejel z veseljem ter se naslajal ob prelepah proizvodih Kostanjeveve muze. Posamezniki se lahko oglase za knjigo, ki jo bo plačati po prejemu, kar naravnost pri g. Jos. Kostanjevcu, nadučitelju v Litiji.

Verlagskatalog des k. k. Schulbücherverlages obsega naslove tistih knjig, ki so odobrene za uporabo v avstrijskih ljudskih in srednjih šolah.

Vestnik.

Učiteljski konvikt v Ljubljani: J. Lapajne, učitelj v Cerkljah, 90 K 34 h kot čisti dohodek vrtno veselice, ki so jo priredili naši prijatelji dne 5. t. m. v Cerkljah; Jos. Kostanjevec, nadučitelj v Litiji, 42 K 30 h, ki so jih darovali kolegi in prijatelji pokojnega nadučitelja Iv. Bartla namesto venca na grob; Amalija Tomc, učiteljica, 1 K.

Poziv. Tovarišem, ki so maturirali na učiteljskišči v Ljubljani 1870. leta. Ali bi ne bilo umestno, da se po 30 letnem delovanju še enkrat zberemo — kolikor nas še živi? — 25letnice svojega službovanja nismo obhajali, pa obhajajmo 30letnico! Kdor je za to, naj blagovoli naznaniti in naj predlaga kdaj, kje in kako?

S pozdravom V. Jarc, nadučitelj v Braslovčah.

II. katoliški shod, ki se bo začel 10. kimavca v Ljubljani, bo razpravljal tudi — o šolstvu. Govorili bodo torej o šolstvu ljudje, ki nimajo o njem niti pojma. Da bodo temeljito in prav po stari navadi zabavljali tudi brez nas, o tem smo prepričani in na to smo pripravljani, ali — to poudarjamo — brez strahu! Dandanes si domišlja vsak, ki nima drugega posla, da ima pravico in dolžnost govoriti o šolstvu in metati kamenje na nas in na naše napredno učiteljstvo. Tako ukazuje nauk o krščanski ljubezni!

Razglas. Vsled sklepa c. kr. mestnega šolskega sveta v Ljubljani z dne 14. mal. srpana 1900, št. 496 se ima v prihodnje šolsko leto na I. in II. mestni obrtni

pripravljalnici pričeti s 16. kimavcem in prenehati z 31. vel. travnom.

Pouk se ima v prihodnje vršiti ob nedeljah od 9.—12. ure dopoldne, ob torkih od 7.—9. ure zvečer in ob petkih od 7.—8. ure zvečer.

Na obrtni nadaljevalni šoli, spojeni s c. kr. realko v Ljubljani, se ima pa vsled sklepa šolskega odbora obrtne nadaljevalne šole z dne 22. rožnika 1900 v prihodnje večerni pouk ob delavnikih pričeti ob 7. uri zvečer, dočim ostaneta nedeljski dopoldanski pouk in šolska doba neizpremenjena.

To se daje vsem obrtnim gospodarjem in vajencem tem potom na znanje.

V Ljubljani, dne 25. mal. srpana 1900.

C. kr. mestni šolski svet. *Ivan Hribar,*
predsednik.

Na Francoskem imajo več prostih kot šolskih dni. Vsak otrok ima 64 dni velikih počitnic, o Vseh svetih ima 3 dni, o Božiču 10 dni, o pustu in pepelnici 2 dneva, o Veliki noči 15 dni, o Beli nedelji 3 dni, nedelj je 52 in četrtkov tudi 52. Če prištejemo še posebne praznike, smrtne in spominske dneve znamenitih mož, ki jih je po številu 12, vidimo, da imajo francoski otroci 216 prostih in 149 šolskih dni.

Španski učitelji. Usoda španskih učiteljev je nad vse žalostna. Ljudstvo ima sicer denar za boje z biki, a pusti, da mu strada učiteljstvo, ki ima že tako silno slabe plače, pa mu še teh ne izplačujejo. Sedaj n. pr. dolguje dežela, oziroma različne občine učiteljem nič manj nego 10 milijonov peset. Kakor znano, je Španija klerikalna država.

Solstvo v Italiji. Italijanski zbornici je predložil prof. Fabiani z 10.000 podpisi učiteljev opremljeno peticijo, ki zahteva izboljšanje stanja italijanskega učiteljstva. Tej peticiji povzamemo, da je bilo 11.289 šol slabo nastanjenih (meno che mediocri.) V mnogih krajih ne poznajo šolskih klopov, a kjer so, tam so slabe, stare in razpadle. 13.479 šol je slabo, 20.403 srednje in 16.129 dobro opravljenih. Učila so slaba v 16.679, srednja v 19.679, dobra v 15.790 šolah. V nekaterih krajih so občine največje sovražnice šol, ker mislijo ljudje, da so uborne učiteljske plače vzrok velikim davkom. Šolski zakon je nepopolen, šolski obisk nepravilen: pozimi so šole prenapolnjene, poleti so prazne. Po mnogih krajih je obligatorični pouk prazna beseda. — Pač srečna Italija, ki ima tako šolstvo!

Učiteljske izpremembe na Štajerskem. Učitelj-voditelj v Črešnjevcih pri Vojniku je postal g. Ivan Adamič, učitelj v St. Jerneju nad Muto. Učiteljem na nemški šoli v Brežicah je imenovan g. J. Deutchman, nadučitelj privatne nemške šole v Gorici. Medsebojna menjava se je dovolila učiteljicama Melaniji Premschak na nemški šoli v Vojniku in Pavli Cidrich v Laškem. Izstop iz službe se je dovolil stalni učiteljici pri Sv. Križu pri Slatini gdč. Mar. Gerbeis. Začasnim učiteljicam pri Sv. Jurju ob Taboru je imenovana gdč. Karolina Zmerzlikar.

Izjava. Ker je podpisano županstvo izdalo za g. Perko lvana, učitelja v Zagradcu pri Žužemberku, zelo žaljivo vlogo na c. kr. okr. sodišče v Žužemberku in na vis. c. kr. deželni šolski svet v Ljubljani o priliki napada in teške telesne poškodbe na njegovo osebo z dne 21. mal. travna t. l., obžaluje podpisano županstvo ta čin, kajti imenovani je v občini sploh čislán in spoštovan. Krive priče*) so županstvo zapeljale.

Županstvo občine Zagradec, dne 21. mal. srpana 1900.

Papež.

Zahvala. Za nagrobni spominek leta 1897 v Semiču umrle def. učiteljice gdč. Irme Sigon so darovali: gdč. Franciška Jankovič, učiteljica v Zagorju, 2 K, gdč. Pavla Pibrouz iz Trbovelj nabrala 7 K, gdč. Ana Moos, učiteljica v Šmartnem pri Litiji, nabrala pri svojih kolegijah 12 K 60 h, č. g. Valentin Marčič, katehet v Semiču 2 K, č. g. Andrej Lavrič, katehet v Semiču 2 K

*) Radi bi vedeli, zakaj neki ne?!

Uredn.

*) Klerikalne.

Uredn.

40 h. — Podpisana se zahvaljujeta presrčno vsem p. n. darovalcem za blagi dar.

V Semiču, dne 6. vel. srpana 1900.

Ana Kaftan,
c. kr. poštarica.

Matija Bartel,
nadučitelj.

Odprto pismo

Alojziju Zupanu, dvozemljaku in brezniškemu cerkvenemu ključarju v Doslovičah.

Dne 6. vinotoka 1899. l. ste mi poslali po svoji hčerki-šolarici naslednje „uljudno“ pismo:

Doslovče 6./10. 99.

Gospod nadučitelj!

Naznamim Vam da jest nabom dvakrat plačov kazni plačov pa bom ako bom mogu če je za politra mleka aden voprosten sepa bomo pri sodnji izgovorili pričo imam pa gvišno.

Alois Zupan s. r.

Ker sem postopal v teku svojega 13 letnega tukajšnjega službovanja v vseh šolskih zadevah, tedaj tudi v šolskih zamudah — za pričo pozivljem vse brezniške občane, ki so dobre volje in ne nahujskani hinavci — vedno popolnoma nepristranski, ne oziraje se na cerkvenega ključarja ali na župana, sem Vam dal priliko, da mi dokažete pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Radovljici kako tudi najmanjšo mojo pristranost. Prepričali ste se lahko o moji popolni nepristranosti, zakaj plačilo ste prejeli Vi, a ne jaz. (Oče Zupan Alojzij je bil baje kaznovan z globo 10 kron. Pripomnja uredništva). Mislil sem, da je s tem stvar rešena, a se baje motim, zakaj Vi še vedno ne mirujete.

Dne 22. mal. srpana t. l. smo pokopali našo mater županjo na brezniškem pokopališču. Moja žena je stala radi svoje boleznij bolj oddaljena od pogrebcev. Tu ste se ji Vi vsiljivo pridružili ter jo brez najmanjšega povoda jeli nagovarjati z mnogimi „lepimi“ izrazi. Rekli ste ji n. pr.: Kajne, zdaj pokopujejo tisto, s katero se vedve nista mogli. Ranjca (pokojna) mi je pripovedovala, koliko škode ji je naredil Vaš mož, kakor jo je naredil meni. Škode mi je naredil Vaš mož že 15 glđ. Vsega tega je kriv Vaš mož. Bomo se še dali, imam že vse nabrano, ni še vsega konec itd.

Jaz ne trdim, da bi se Vi „pogovarjali“ o mojem službovanju ali o „gotovem mleku“ prej ali pozneje, ko mi je bilo Vaše pismo dostavljeno, z našim županom ali županjo, ali z bivšim Dovarjem z Breznice, ali morebiti še celo s kakim višjim gospodom; a vkljub temu se duhovno nočejo poleči in mi ne dajo miru. Namesto da me obirate skrivoma in javno, nastopite proti meni rajši pot poštenjakov, saj je Radovljica blizo.

Na Breznici, dne 2. mal. srpana 1900.

Josip Ažman,
nadučitelj.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 923

Kranjsko.

V tukajšnjem šolskem okraju sta oddati stalno ali pa tudi začasno s početkom šolskega leta 1900/1901 dve novo sistemizovani učni mesti zaradi razširjenja dosedaj enorazrednih šol s postavnimi prijemki, in sicer:

- 1.) drugo učno mesto na ljudski šoli v Ježici in
- 2.) drugo učno mesto na ljudski šoli v Preski.

Pravilno opremljene prošnje je poslati predpisanim potom tukajšnjemu uradu do 21. vel. srpana 1900.

C. kr. okrajni šolski svet Ljubljana, dne 30. mal. srpana 1900.

Št. 933

o. šol. sv. S pričetkom prihodnjega šolskega leta 1900/1901 se bodeta zopet popolnili v tem okraju izpraznjeni učiteljski službi s postavnimi prijemki stalno ali tudi začasno:

1.) Mesto nadučitelja na dvorazredni ljudski šoli v Polhovem Gradcu in

2.) mesto učitelja-voditelja na enorazredni ljudski šoli v Sostrem.

Pravilno opremljene prošnje je poslati predpisanim potom tukajšnjemu uradu do 23. vel. srpana 1900.

C. kr. okr. šol. svet Ljubljana, dne 1. vel. srpana 1900.

Št. 1158

o. šol. sv. Na petrazredni ljudski šoli v Postojni je popolniti novo sistemizovano učno mesto s postavno normiranimi dohodki. Prošnje so predpisanim potom semkaj vlagati do dne 25. vel. srpana 1900.

C. kr. okr. šol. svet v Postojni, dne 3. vel. srpana 1900.

Št. 1137

o. šol. sv. Na enorazrednici na Erzelju je stalno, oziroma začasno popolniti mesto učitelja-voditelja. Prošnje je vlagati semkaj do dne 20. vel. srpana 1900.

C. kr. okr. šolski svet v Postojni, dne 1. vel. srpana 1900.

Št. 613

o. šol. sv. V črnomeljskem šolskem okraju sta službi učitelja-voditelja na Preloki in v Črešnjevcu s postavno plačo in prostim stanovanjem v stalno ali začasno nameščenje razpisani.

Prošnje je oddajati do 31. vel. srpana t. l. pri c. kr. okrajnem šolskem svetu v Črnomlju.

C. kr. okr. šolski svet v Črnomlju, dne 3. vel. srpana 1900.

Št. 742

o. šol. sv. Na enorazrednici v Kamni gorici je razpisana služba z zakonitimi prejemki in z 200 K stanarine v stalno, oziroma začasno nameščenje.

Dovoljno opremljene prošnje je vlagati predpisanim potom do 31. vel. srpana tu-sem.

C. kr. okr. šol. svet v Radovljici, dne 4. vel. srpana 1900.

Št. 1246

Štajersko.

o. šol. sv. Na trirazredni ljudski šoli na Vurbergu (Wurmberg) je stalno namestiti službo učitelja. Z isto so združeni dohodki III. plačilnega razreda s prostim stanovanjem, t. j. eno izbo in kurjavo.

Prosilci in prosilke za to mesto, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj vložijo svoje prošnje, katere je opremiti z izpričevalom zrelostnega izpita, učne usposobljenosti in z domovinskim listom, službenim potom do 20. vel. srpana t. l. pri krajnem šolskem svetu na Vurbergu, pošta Ptuj.

Predsednik okrajnega šolskega sveta ptujskega:

Apfaltrern l. r.

Na štirirazredni ljudski šoli v Velenju je stalno ali začasno namestiti učiteljsko službo z dohodki po II. krajevnem razredu. Prošnje, opremljene z obema izpričevaloma, oziroma le z zreloizpitnim izpričevalom in z dokazom avstrijskega državljanstva, naj se vložijo do 31. vel. srpana 1900 predpisanim potom pri krajnem šolskem svetu v Velenju.

Okrajni šolski svet v Šoštanju, dne 6. vel. srpana 1900.

Listnica uredništva:

Četudi smo priredili današnji številki pol pole priloge, vendar nam ni bilo nikakor mogoče, da bi priobčili vse došle članke in dopise. Gg. sotrudnike prosimo oprostila. Vse pride polagoma na vrsto. Čedalje bolj čutimo, da je naš list pretesen, in ne bo drugače, nego da ga razširimo. To je pa seveda v prvi vrsti odvisno od števila naročnikov. Somišljeniki, agitujte za naš list!